

Overstromingen

sneller in kaart gebracht

Het Waterbouwkundig Laboratorium heeft samen met het Agentschap voor Geografisch Informatie Vlaanderen een methodiek ontwikkeld om sneller overstromingsgegevens in kaart te brengen. Vanuit een helikopter worden beelden genomen met nauwkeurige plaatsbepaling, die onmiddellijk na het landen verwerkt worden tot een digitale overstromingskaart.

Kunnen de helikopterkaarten worden gebruikt om snel zandzakjes te laten aanrukken naar de bedreigde gebieden? 'Dat eventueel ook', zegt Hans Vereecken, 'maar in veel gevallen zal het daarvoor al te laat zijn: een forse overstroming houdt je niet zomaar tegen. De kaarten zijn echter vooral geschikt om onze kennis van de overstromingsgebieden te vergroten en onze simulatiemodellen te verbeteren.'

Modellen aftoetsen

Het Waterbouwkundig Laboratorium heeft nu al computermodellen die aan de hand van onder meer neerslaggegevens en waterstanden de kans op een overstroming in een bepaald gebied kunnen voorspellen. De modellen worden gebruikt om preventieve maatregelen te nemen bij overstromingsgevaar, en om te bepalen waar in Vlaanderen het best meer dijken of gecontroleerde overstromingsgebieden zouden worden ingeplant.

‘De modellen zijn gebaseerd op heel wat terreingegevens’, zegt Hans Vereecken, ‘maar zoals elk model bevatten ze fouten en onnauwkeurigheden. Met de helikopterbeelden in de hand kunnen we aftoetsen waar de modellen hun werk hebben gedaan en waar ze fout zaten. Op die manier worden onze simulaties steeds nauwkeuriger en verhoogt onze kennis van de overstromingen.’

Het is intussen al de tweede keer dat het Waterbouwkundig Laboratorium met de helikopter uitvliegt. ‘Na een eerder beperkte vlucht was de recente overstroming van de zijlopen van de IJzer de eerste grote test. ‘En we hebben inderdaad een aantal overstromingen opgemerkt die we niet hadden voorzien, en die ook door de mensen ter plaatse niet bekend waren als overstromingsgebied. Als het water hoog staat, heb je immers van op de grond niet het beste overzicht. Je kunt wel de watervlakte vanaf de rand bekijken, maar verderop zijn

er misschien nog droge plaatsen die je van daar af niet opmerkt.’

Vlaanderen voorloper

Met de helikopterbeelden is Vlaanderen overigens een voorloper. ‘We zijn zeker niet de enigen die met een helikopter over de overstromingen vliegen en er beelden van schieten. Wat bij mijn weten wél uniek is, is de zeer precieze plaatsbepaling die bij de beelden wordt geregistreerd. Daardoor kunnen de beelden zo goed als onmiddellijk tot een kaart worden verwerkt. Bij helikopterbeelden zonder plaatsbepaling is dat een veel moeilijker en dus langzamer proces.’

Nu de techniek met de helikopterbeelden blijkt te werken en veel nuttige informatie oplevert, zal de helikopter in elk geval nog meer uitvliegen. Bij alle overstromingen? ‘Dat hangt ervan af. We proberen in elk geval uit te vliegen als het gaat om overstromingsgebieden waar we minder gegevens over hebben: dan is de bonus het grootst.

Ook voor grote overstromingsgebieden met veel schade willen we zeker uitrukken, al was het maar om gegevens te hebben voor een eventuele erkenning als ramp.’

‘Maar vaak komt een overstroming niet alleen, en zullen we moeten kiezen welk gebied ons het meest informatie zal opleveren. In elk geval gaan we altijd overleggen met de beheerders van de overstroomde waterloop.’

Binnenkort nog sneller

Intussen zit het Waterbouwkundig Laboratorium niet stil. Zijn de overstromingskaarten nu al na drie dagen beschikbaar, dan zullen ze tegen volgend jaar al na enkele uren op de website worden geplaatst. Zo kunnen de waterbeheerders en hulpdiensten nog korter op de bal spelen.

INFO

De overstromingskaarten zijn te raadplegen op de website www.waterstanden.be.